

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Факультет іноземної філології

Історичний факультет

# СХОДОЗНАВСТВО. АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

*Тези доповідей*

*II Міжнародної науково-методичної конференції*

*19 березня 2021 р.*

**Харків – 2021**

УДК 81'243  
ББК 81.2  
С91

**Укладачі: Н.В. Руда, Л.М. Ямпольська**

**Організаційний комітет конференції:**

Ю.Д. Бойчук – ректор, доктор педагогічних наук, член-кореспондент НАПН України (Україна)  
С.В. Бережна – проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності доктор історичних наук, професор(Україна)  
Д-р Кемаль Учунджу, професор, Чорноморський технічний університет (Туреччина)  
Н.В. Руда – завідувач кафедри східних мов, кандидат філологічних наук, доцент (Україна)  
Л.М. Ямпольська – доцент кафедри всесвітньої історії, кандидат історичних наук, доцент (Україна)  
І.А. Скразловська – доцент кафедри східних мов (Україна)  
Д-р Алібекіроглу Сертан - викладач кафедри турецької мови і літератури у Газіантепському університеті (Туреччина), запрошений викладач кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С. Сковороди

Сходознавство. Актуальність та перспективи. Тези доповідей II Міжнародної науково-методичної конференції, 19 березня 2021 р. – Х.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2021. – 206 с.

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського-національного  
педагогічного університету імені Г.С. Сковороди  
протокол № 3 від 07.04.2021

До збірника увійшли тези доповідей II Всеукраїнської науково-методичної конференції «Сходознавство. Актуальність та перспективи», присвячені проблемам східної філології, освіти та виховання, методики навчання сходознавчих дисциплін, перекладу, міжкультурної комунікації, літературознавства, історії, економіки, політики, соціуму країн Сходу. Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних та історичних спеціальностей.

Видано за рахунок укладачів

УДК 81'243  
ББК 81.2  
С91

|                                                                                                                                                                                              |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| военного округа Российской империи: введение в проблему.....                                                                                                                                 | 122 |
| <b>Домановський А.М.</b> Богословський складник франко-візантійських відносин другої половини VIII ст.....                                                                                   | 124 |
| <b>Кошовий С.А.</b> Президент США Джо Байден: очікування та пріоритети щодо Індो-Тихоокеанського регіону.....                                                                                | 126 |
| <b>Купчик О.Р.</b> Жизнь и деятельность Абульфа Тагышинского (1885-1949 гг.).....                                                                                                            | 128 |
| <b>Олійник О.М., Олійник М.М.</b> Розвиток органів національної безпеки в Японії у другій половині XX ст.....                                                                                | 130 |
| <b>Подрез Ю.В.</b> Динаміка турецько-сирійського протистояння в контексті загальної глобалізації міжнародних відносин.....                                                                   | 133 |
| <b>Тумаков О.І.</b> К вопросу об османских военнопленных в Российской империи: «харьковский плен» князя Скарлата Каллимахи (1810-1812 гг.).....                                              | 135 |
| <b>Фалько С.А.</b> Діяльність військово-інструкторських місій провідних європейських країн і Сполучених Штатів Америки в Азії у міжвоєнний період (1918-1939 роки): порівняльний аспект..... | 137 |
| <b>Ціватий В.Г.</b> Концепт «Схід» і публічна дипломатія Японії в умовах мондіального світоустрою XXI століття: історико-регіональний, діаспоральний та інституціональний дискурси.....      | 139 |
| <b>Ямпольська Л.М., Абдулкадер Ардалан Латіф Абдулкадер.</b> «Берберське питання» та його політизація в Алжирі у 80-х рр. XX – 10-х рр. XXI ст.....                                          | 141 |
| <b>Дівицька С.В.</b> Оцінка наслідків політики «Великого стрибка» в КНР у зарубіжній історіографії.....                                                                                      | 144 |
| <b>Ляшевська Г.І.</b> Корея в період колоніальної залежності від Японії (1910-1945 рр.).....                                                                                                 | 146 |
| <b>Мачай О.О.</b> Політика Ібрагіма I Дербенді у завоюваннях Тамерлана.....                                                                                                                  | 148 |
| <b>Омельченко В.О.</b> Ясудзі Окамура – творець «Іанфу».....                                                                                                                                 | 150 |
| <b>Сопельняк А.С.</b> Розселення вірмен на території України у науковому доробку Я.Р. Дашкевича.....                                                                                         | 152 |
| <b>Топчій Д.С.</b> Вплив відносин між США та КНР на вирішення «тайванського питання» на сучасному етапі.....                                                                                 | 154 |
| <b>Хвойницька С.Г.</b> Взяття фортеці Родос: шлях Османської імперії до Середземного моря.....                                                                                               | 156 |
| <b>Целуйко А.О.</b> Організація визволення Палестини (ОВП) як складова Палестинського руху опору: до історії виникнення.....                                                                 | 157 |

#### ЕКОНОМІКА, ПОЛІТИКА, СОЦІУМ КРАЇН СХОДУ

|                                                                                                                |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Dr. Öğr. Üyesi Cevdet. Sanal Tipoloji: Sosyal Medyada Sözel Bellek İzleri.....</b>                          | 160 |
| <b>Андрєєва Ю.В.</b> Проблема концепту «Made in China».....                                                    | 163 |
| <b>Беззубенко А.В.</b> Безпекова політика в АТР через призму діяльності регіонального форуму АСЕАН.....        | 165 |
| <b>Кошовий С.А.</b> Словацько-тайванська взаємодія у контексті поліцентричного світу.....                      | 168 |
| <b>Лю Синься.</b> Возрождение сельской экономики с помощью развития индустрии китайской сельской культуры..... | 170 |
| <b>Михтуненко В.В.</b> Перспективи економічного розвитку Китаю в умовах пандемії COVID-19.....                 | 172 |
| <b>Павленко С.С.</b> Хто вони? Японські консули в Одесі (1892-1937).....                                       | 173 |
| <b>Пилипчук Я.В.</b> Интеллектуалы Мавераннахра XIV-XVI вв.....                                                | 176 |
| <b>Ткачук А.П.</b> Становлення військового стану самураїв у середньовічній Японії.....                         | 179 |
| <b>Шаленна Н.М.</b> Особливості сучасної культурної дипломатії Туреччини.....                                  | 181 |
| <b>Щербакова К.О.</b> «Культура скасування» (cancel culture) у китайській національній ідеології.....          | 183 |
| <b>Tang Yongbo.</b> The Application of Marxism Theory in the Ideological and Political                         |     |

острів. Однак після тримісячної облоги вони були змушені відступити. Султан Сулейман Величний, який цього разу керував військом, відправив на острів свою найкращу флотилію. Флот, який складався майже із 400 кораблів і був сильною стороною османів, блокував місто з моря. Сам султан повів 100-тисячне турецьке військо суходолом через Малу Азію до місця на узбережжі навпроти острова.

Облога Родоса тривала більше ста днів. Лицарі-госпітальєри на чолі з магістром ордена Філіппом де Вільє де л'Іль-Адамом тривалий час тримали оборону, але 21 грудня 1522 р., вичерпавши всі продовольчі запаси, змушені були піти на перемовини. Султан Османської імперії запропонував лицарям та жителям фортеці покинути її. Тим, хто забажає залишитися, гарантувалася релігійна свобода, звільнення від сплати податків на 5 років, збереження їхнього майна.

Саме ця на перший погляд проста тактика зробила вирішальний крок у завоюванні фортеці Родос. Лицарі-госпітальєри покинули острів, тим самим зберігши собі життя. Захоплення Родосу 1522 р. (а перед цим Белграда у 1521 р.) стали підставою успішної діяльності османів в Європі. Перш за все, з'явилася важлива точка опори, завдяки якій вони залишалися впливовою державою в Європі протягом кількох століть. Ніщо практично тепер не загрожувало турецьким військово-морським силам в Егейському морі і в Східному Середземномор'ї.

Мудрість – велика справа. Султан Сулейман з-поміж багатьох своїх рис виділявся надзвичайною мудрістю. Саме за правління султана Сулеймана I Величного країна досягла своєї найбільшої могутності. У цей час вдалося розширити її кордони і встановити багато важливих дипломатичних стосунків. Султан відрізнявся не тільки мудрістю, а й умінням налагоджувати дипломатичні стосунки. Він цінував мистецтво, особливо поезію. Завдяки йому Османська імперія досягла розквіту не тільки у воєнній справі, а й у внутрішньому житті. Великою є та держава, в якій процвітає не тільки зовнішня, а й внутрішня політика. Таким був період правління султана Сулеймана I. Недарма цей час назвали «золотим століттям» в історії Османської імперії.

## ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Жилина А.И. Внешняя политика османского султана в правление падишаха Сулеймана I Кануни. Вестник Таганрогского института имени А.П. Чехова. 2016. С. 251-258. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/vneshnyaya-politika-osmanskogo-sultanata-v-pravlenie-padishaha-suleymana-i-kanuni>
2. Расцвет Османской империи. Эра Сулеймана I. Великие походы на Запад. URL: <https://history.wikireading.ru/216824>
3. Ніколіна І.І., Машевська А.А. Zenit Османської імперії: правління Сулеймана I. Логос. Мистецтво наукової думки. 2018. № 1. С. 98-100.
4. Кладова А.А. Зовнішньополітичний аспект правління султана Сулеймана I в Османській імперії: золота доба чи початок краху імперії? URL: <https://www.academia.edu>

## ОРГАНІЗАЦІЯ ВИЗВОЛЕННЯ ПАЛЕСТИНИ (ОВП) ЯК СКЛАДОВА ПАЛЕСТИНСЬКОГО РУХУ ОПОРУ: ДО ІСТОРІЇ ВИНИКНЕННЯ

*Целуйко Анна Олександрівна, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти історичного факультету*

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди  
Науковий керівник: к. і. н., доц. Л.М. Ямпольська

У сучасному світі досить гостро стоять питання взаємовідносин етносів і конфесій, а також територіальні суперечки, що їх супроводжують. Тема нашого дослідження є

актуальною, адже висвітлює проблемні стосунки двох різних етносів, які впродовж багатьох століть ведуть боротьбу за території. Питання про історичне право на Палестину між палестинськими арабами і євреями є предметом гострих суперечок.

Завданнями нашої доповіді є: вивчення причин, аналіз процесу виникнення Організації визволення Палестини (далі – ОВП), зародження її ідеології та початковий етап діяльності.

Перші організації Палестинського руху опору з'явилися напередодні арабо-ізраїльської війни 1948 року. Це були організації «Аль-Джихад аль-Мукаддас» (пер. з араб. «Священна боротьба»), «Абталь-аль-Ауда» (пер. з араб. «Герої повернення»). До початку 1950-х років відноситься створення основного ядра провідної палестинської організації ФАТХ (аббревіатура від Харакат ат-Тахрір аль-Філастині; пер. з араб. «Рух за національне визволення Палестини») [4, р. 69]. На 1956 рік припадає остаточне становлення ФАТХ. Засновниками організації були Ясір Арафат, Салах Халаф, Халіл аль-Вазір, Фарук аль-Каддумі, Халедаль-Хасан, Камаль Адван, Мухаммед Юсуф ан-Наджар. У 1958 році на окупованих палестинських територіях виникла нелегальна організація Аль-Ард («Земля»). Однак на цьому початковому етапі Палестинський рух опору характеризувався відносною слабкістю, відсутністю єдності, орієнтацією організацій на різні держави [1, с. 812].

Історія Палестинського національного руху бере початок у протистоянні арабських країн британському колоніалізму та сіонізму. Непросто складалися відносини арабських країн з ОВП, створеною у 1964 році 28 травня на з'їзді Палестинської Національної Ради (далі – ПНР) [1, с. 812]. За задумом президента Єгипту Г.-А. Насера, роль створюваної ОВП мала полягати у боротьбі з правлячим режимом Йорданії та противазі популярному серед палестинського суспільства Руху за національне визволення Палестини (ФАТХ) [3, р. 36].

Програмним документом ОВП стала Палестинська хартія, прийнята ПНР у Каїрі у 1968 році 17 липня. Вона передбачала ліквідацію Ізраїлю, усунення сіоністської діяльності в Палестині і розглядала Палестину як «неподільне регіональне утворення в кордонах, які існували за часів Британського мандата» [3, р. 36].

#### ПАЛЕСТИНСЬКА ХАРТІЯ.

Стаття 1. Палестина є батьківщиною арабо-палестинського народу і складає невід'ємну частину арабської Батьківщини.

Стаття 2. Палестина у межах англійського мандату є єдиним територіальним цілим.

Стаття 3. Арабо-палестинський народ має законне право на свою Батьківщину.

Стаття 6. Євреї, які жили раніше в Палестині, до початку сіоністської агресії розглядатимуться як палестинці.

Стаття 9. Збройна боротьба – єдиний шлях, який веде до звільнення Палестини.

Стаття 21. Арабо-палестинський народ відхиляє будь-яке рішення, яке замінювало б повне звільнення Палестини [3, р. 36].

Як пріоритетний засіб досягнення цілей ОВП визначалася збройна боротьба з Ізраїлем, що мала здійснюватися рейдами партизанів.

Найбільшими організаціями, що увійшли до ОВП (в тому числі й терористичні групи), визначалися наступні:

ФАТХ (найбільша фракція ОВП) з 1969 року;

Народний фронт звільнення Палестини (НФЗП);

Рух національного визволення Палестини;

НФЗП (головне командування);

Аль-Сайка (авангард «Народно-визвольної війни»);

Фронт Палестинської народної боротьби;

Демократичний фронт визволення Палестини.

Фракції ОВП відрізнялися ідеологією й тактикою, деякі відкрито визнавали тактику тероризму. Помірковані фракції ОВП виступали за переговори з єврейськими поселенцями і включення їхніх поселень до складу Палестинської держави; радикали

висловлювалися за насильницьке знищення Ізраїлю і створення світської держави з рівними правами для усіх вірян. Діяльність ОВП фінансувалася союзними арабськими режимами і приватними пожертвуваннями палестинців [2, р. 426].

З 1988 року ОВП змінила курс, спрямований на знищення Ізраїлю. На нараді Національної Ради Палестини, що проходила в Алжирі в 1988 році, були визнані резолюції ООН 242 і 338, що закликали Ізраїль очистити зайняті території. Незабаром Я. Арафат оголосив про визнання права Ізраїлю на існування і відмовився від ведення терористичної діяльності, що дозволило розпочати мирний процес [2, р. 436].

Палестино-ізраїльський конфлікт є зіткненням двох територіальних утворень, етнічних спільнот за право створення власної монокультурної держави та її загальносвітове визнання. З урахуванням протиріч, які виникли історично, можна виділити три форми стосунків між учасниками конфлікту: міцний мир, відкрита масштабна війна, проміжний стан, що характеризується спалахами боротьби і короткочасними спробами зближення протиборчих сторін для врегулювання розбіжностей. Цілі, які переслідувала і переслідує ОВП, стосуються відокремлення Палестини від Ізраїлю та здобуття повного суверенітету. Протягом тривалого проміжку часу ОВП, політичні лідери Палестини та арабське населення борються за свої цілі і права, і цей конфлікт на сьогоднішній день не вирішений. Дослідники проблеми, політичні діячі та пересічне населення арабської Палестини вважають, що так буде і надалі, доки питання не отримає бажаної розв'язки. Сьогодні ОВП виносить і поглиблює свої вимоги на більш масштабному рівні, ніж на початковому етапі діяльності.

#### **ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**

1. Копель О.А. Палестинська проблема. Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х т. Т. 2. К.: Знання України, 2004. 915 с.
2. Morris Benny. The Birth of the Palestinian Refugee Problem Revisited. Cambridge: Cambridge University Press, 2003. 640 p.
3. Rabinovich Itamar. Waging peace: Israel and the Arabs, 1948-2003. Princeton: Princeton University Press, 2004. 315 p.
4. Tessler Mark A. A History of the Israeli-Palestinian conflict. Indiana University Press, 2009. 1040 p.